

اخلاق علوی

(جلد اول)

شامل: پند و اندرزهای مولا امیرالمؤمنین علیه السلام

به حضرت امام حسن و حسین علیهما السلام

(خوف و رجاء)

به کوشش: حجت الاسلام رسول خداوند

اخلاق علوی (جلد اول)

شامل بند و اندرزهای مولا امیرالمومنین علیه السلام به حضرت امام حسن و حسین علیهما السلام

خوف و رجا

به کوشش: حجت الاسلام رسول محمدزاده

نویس: چاپ: اول / ۱۳۹۶

ناشر: انتشارات عاصم

مسئول اداری: محمد هنری انتشارات عاصم

چاپ: و صحافی: صحافی امین

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۲۳-۱۷-۷

قیمت: ۱۵۰/۰۰۰ ریال

شماره پخش: ۰۹۱۴۵۸۷۴۳۵۲

پست الکترونیکی ناشر: nashre.asem@gmail.com

فروشگاه های اینترنتی کتاب: www.ketab.ir

www.900room.ir

سرشناسه: محمدزاده، رسول، ۱۳۶۳ -

عنوان و نام پدیدآور: اخلاق علوی ج ۱ (خوف و رجا) / به کوشش: رسول محمدزاده.

مشخصات نشر: تبریز: انتشارات عاصم، ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص: ۱۷۶/۵*۲۱/۵ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۲۳-۱۷-۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: اخلاق

موضوع: اخلاق علوی

موضوع: خوف و رجا

رده بندی کنگره: ۹۵۷/۱۳۹۵: ۵/۵۶۷/۱۶۹۲ DSR

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۲۱۹۶۰

مقدمه

خداوند متعال در تأیید اخلاق پسندیده مولی امیرالمؤمنین (علیه السلام) می فرماید:

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ
وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ أَبْغُونَ

حاکم و اولی به تصرف در امور شما، نیست مگر خدا
و رسول او و آن کسانی که این آفرده اند و نماز را به
جا می آورند و در اثنای نماز و حالت رکع زکات را به
مستحق می دهند.^۱

علی ای همای رحمت تو چه آیتی خدا را

که به ماسوا فکندی همه سایه خدا را

دل اگر خدا شناسی همه در رخ علی بین

به علی شناختم به خدا قسم خدا را...

❖ اخلاق علوی (ج ۱) - خوف ورجا

برو ای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن

که نگین پادشاهی دهد از کرم گدارا

مرحوم استاد شهریار

آری، ارزش و اهمیت اخلاق و تهذیب دل‌های آدمیان بر کسی پوشیده نیست. لذا، یکی از موجبات سعادت دنیوی و اخروی بهره‌مند شدن از اخلاق نیک و برطرف نمودن زشتی‌ها از قلب انسانی است.

طبق حدیث وارد شده از اهل بیت علیهم‌السلام یکی از اصلی‌ترین اهداف برانگیخته شدن انسان از سوی امامان علیهم‌السلام سیر دادن و زینت دادن بشریت به اخلاق پسندیده است. همان‌طور که رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم در این باره می‌فرماید:

بُعِثْتُ لِأَتَمِّ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ

من برای تکمیل اخلاق نیک و عبور شده‌ام.

به هر حال، در جامعه‌ی بشری یکی از مشکلات اصلی خلأ اخلاقی است.

لذا در این وانفسای جامعه بر علمای بزرگوار واجب است. عموم مردم را با پند و اندرزهای و سیره اخلاقی اهل بیت علیهم‌السلام آشنا نموده و در این راستا جامعه را از این خلأ اخلاقی نجات دهند.

لذا، بر آن شدیم. سلسله مباحث اخلاقی (در چندین جلد متوالی).

برگرفته از وصایا و پندهای مولا امیرالمؤمنین علیه السلام که خطاب به فرزندان برومند خویش می‌باشد را در قالب اخلاق علوی - که مجموعه‌ای از دستورات عملی امام علی علیه السلام می‌باشد - جمع آوری نموده و به محضر محبّان آن مولای گرامی تقدیم نمایم.

ایها است خوانندگان عزیز پس از مطالعه‌ی وصایای مولا امیرالمؤمنین علیه السلام در احادیث مندرجه و همچنین با خواندن قضایا و حکایت‌های عبرت‌انگیز، اندیشه نموده و پند و عبرت بگیرند، تاراهی نوین برای حرکت بسوی شکار اخلاقی را در جان خود ایجاد نمایند. بنابراین، بر شیعیان علی بن ابی طالب لازم و ضروری است با پیروی نمودن از سیره‌ی اهل بیت علیهم السلام خود را با اخلاق و منش آن بزرگواران زینت نماید.

و در آخر لازم می‌دانم از همه کسانی که در ثمر رسیدن این نوشتار، این جانب را یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نموده و توفیقات روز افزون آنان را از خداوند متعال مسألت نمایم.

و خدا را شاکرم که اتمام این اثر ناقابل، با ایّام فاطمیه و سالروز شهادت آن بانوی گرامی، دخت نبی، امّ آیهها، امّ الحسن و الحسین علیهما السلام حضرت خانم فاطمة الزهراء علیها السلام مصادف گردید.

رسول محمدزاده

۱۳۹۵/۱۲/۱۲

مصادف با ۳ جمادی الثانی سنة ۱۴۳۷

فهرست مطالب

۷	مقدمه
---	-------

گفتار اول: خوف از خدا

جلسه اول: معنا، اقسام و کیفیت تحصیل خوف

۲۱	خوف و اقسام آن
۲۲	خوف از خدا و اقسام آن
۲۴	بترس از خدا
۲۶	عاقل ترین فرد
۲۷	علم و خوف از خدا
۲۷	اگر به اندازه‌ی ترس از یک پاسبان از خدا می‌ترسیدیم
۲۹	علم و ترس لازم ملزوم هم
۲۹	خوف حقیقی
۳۰	کیفیت تحصیل صفت خوف از خدا

❖ اخلاق علوی (ج ۱) - خوف ورجا

جلسه دوم: ارزش و اهمیت خوف و خشیت از خداوند متعال

- نور الهی ۳۶
- خوف و پارسایی یحیی (ع) ۳۷
- خوف شدید یحیی (ع) از خدا ۴۰
- لباس عارقان ۴۳
- حائفا ۴۳
- نیکو بینی نیک بختان ۴۶
- خواب از خدا سیره اهل بیت (ع) ۴۶
- خوف سوره امیرالمؤمنین (ع) ۴۶
- ۲- خوف امام حسن (ع) ۴۹
- ۳- خوف امام حسین (ع) ۵۰
- ۴- خوف امام سجاد (ع) ۵۱
- ۵- خوف امام صادق (ع) ۵۵
- جزء عبادت ۵۷

جلسه سوم: آثار خوف و خشیت از حضرت حق تعالی (۱)

۱. مسلط نکردن ظالمین ۵۹
۲. امنیت و ایمنی از ترس ۶۰
- نتیجه‌ی ترس از خدا ۶۰
۳. بی رغبتی به مقام و دنیا ۶۲
- خوف مالک بن ثعلبه ۶۳

۶۴	۴. حرام بودن آتش جهنم.....
۶۵	داستان زنی که با شنیدن آیه عذاب بیهوش شد.....
۶۶	عقوبت با آتش.....
۶۸	۵. آتش سخی.....
۶۸	جوان خدا ترس.....
۷۰	۶. دوری از گناه.....
	خوف به عذاب صدیق علیه السلام از حضرت حق تعالی، باعث دوری از
۷۳	گناه گردید.....
۷۳	۷. دوری از غفلت.....
۷۴	فضیل بن عیاض.....
۷۴	بیداری عابد.....
	جلسه چهارم: آثار خوف و خشیت از حضرت حق تعالی (۲)
۷۵	۸. ریزش گناهان.....
۸۱	۹. توفیق توبه و عاقبت بخیری.....
۸۲	توفیق توبه.....
۸۳	۱۰. مکمل ایمان.....
۸۴	۱۱. امنیت در قیامت.....
۸۵	زبان حال سنگ.....
۸۶	۱۲. مدداری حضرت عزرائیل علیه السلام
۸۷	۱۳. استجاب دعا.....

۱۱ اخلاق علوی (ج ۱) - خوف و رجا

۱۴. بهشتی شدن ۸۹
- جوانی که از آیه عذاب جان داد ۹۰
۱۵. شمول رحمت الهی ۹۲
۱۶. شمول اجر و پاداش الهی ۹۳
۱۷. لقاء الله (محبوب خدا بودن) ۹۳
- جوان خائف و جایگاه و مقام او در نزد خداوند متعال ۹۴
۱۸. محذوب خدا شدن ۹۵
- خوب ایه ذر ۹۵
۱۹. نرساندن مردم از او ۹۷

گفاردیم: امید به خدا

جلسه اول: معنای حقیقی امید و امید به خدا داشتن

۱۴

- معنای لغوی امید: ۱۰۲
- معنای حقیقی امید ۱۰۲
- امید حقیقی ۱۰۵
- رجاء و امیدواری بدون اطاعت ۱۰۷
- به خدا امید داشتن ۱۰۹
- فطرت هر کسی بر امید استوار است: ۱۱۰
- امید در ناامیدی ۱۱۱
- امید به فضل او نه به عدل او ۱۱۲
- در سختی ها امیدوار باشیم ۱۱۵

۱۱۶	ثروت پس از تهی دستی
۱۱۹	ای امید گنه کاران
۱۲۰	تبدیل یأس به امید
۱۲۱	روش خوب خدا
۱۲۲	امید و روالهی
۱۲۳	آخرین امید

ب. مبانی و آثار امید به خداوند متعال

۱۲۵	۱. استجاب دعا (رسیدن به خواسته‌ها)
۱۲۶	برآورده شدن حاجت اُمّ سلمه
۱۲۷	از این ستون تا آن ستون فاصله است
۱۳۱	۲. رسیدن به خیر دنیا و آخرت
۱۳۲	جوان امیدوار
۱۳۴	امید آن که خیر باشد!
۱۳۵	۳. رسیدن به اهداف
۱۳۵	امید داروین
۱۳۶	۴. دوری از گناه
۱۳۷	امید دروغانه!!!
۱۳۸	۵. حسن ظنّ به خدا و عاقبت بخیر شدن
۱۳۹	امید حرّ بن ریاحی
۱۴۱	۶. مایه‌ی حیات

« اخلاق علوی (ج ۱) - خوف ورجا

- ۱۴۱ پیرمرد.
- ۱۴۲ امید دادن امام زین العابدین علیه السلام.
- ۱۴۴ ۷. نجات یافتن.
- ۱۴۵ امید به خدا فقط نه غیر.
- ۱۴۵ به خدا نجات یافتیم.
- ۱۴۶ فرعون هم ناامید نیست.

جلسه سوّم: آثار امید به اغیار (غیر خدا)

- ۱۴۷ آثار امید به اغیار.
- ۱۴۸ ۱- قطع امید از درگاه حق تعالی.
- ۱۵۰ ۲- تنبیه الهی.
- ۱۵۱ ان شاء الله.
- ۱۵۲ ۳- نرسیدن به امید خود.
- ۱۵۳ ۴- واگذاری به خود.
- ۱۵۳ ۵- مشرک بودن (کفر قلبی).
- ۱۵۴ ۶- تعجب خدا از بنده.

جلسه چهارم: آثار یأس و ناامیدی

- ۱۵۶ ۱- کفر.
- ۱۵۷ طیب.
- ۱۵۹ یأس، از کفر است.
- ۱۵۹ ۲- محرومیت از رحمت خداوند.

۱۶۱	۳- مرتکب گناه کبیره شدن.....
۱۶۴	بدتر از گناه.....
۱۶۴	۴- تسلط شیطان.....
۱۶۵	الله الله گو، چرا ناامید شود؟.....
۱۶۶	دعا خاری برای رهایی از ناامیدی.....
۱۶۶	۱- توجه به قدرت الهی.....
۱۶۶	۲- تفکر در حالات خود و جامعه.....
۱۶۷	۳- توجه به حالات انبیاء و امیدواران و مأیوسان اُمم گذشته.....
۷۶۱	ابراهیم علیه السلام، فرزند.....
۸۶۱	زکریا علیه السلام و فرزندش یحیی علیه السلام.....
۹۶۱	حضرت ایوب علیه السلام و بلاهای بسیار.....
۱۶۹	۴- توجه به مسئله شفاعت.....
۱۷۰	۵- توجه به مرده‌ها و بشارت‌ها.....
۱۷۳	۶- انتظار فرج.....
۱۷۴	فهرست منابع.....